

Συμπεριφορά εξεταστών απέναντι σε παιδιά που έχουν ειδικές μαθησιακές δυσκολίες

ΕΙΣΗΓΗΤΗΣ:
Απόστολος Σπαθής
Προϊστάμενος Κ.Ε.Σ.Υ. Τρικάλων

Σκοπός της εισήγησης

Να γνωρίσουν και να κατανοήσουν οι εξεταστές (και οι επιτηρητές) **ποια θα είναι η συμπεριφορά τους** κατά τις Πανελλαδικές εξετάσεις απέναντι στους προφορικά εξεταζόμενους μαθητές που παρουσιάζουν Ειδικές Μαθησιακές Δυσκολίες (ΕΜΔ), έτσι ώστε να τους παρέχουν τη δυνατότητα **να εξωτερικεύσουν τις γνώσεις τους και όχι να τους μεταχειριστούν ιδιαιτέρως ευνοϊκά**

Ο όρος Ειδικές Μαθησιακές Δυσκολίες

- ✓ **Ο όρος Ειδικές Μαθησιακές Δυσκολίες (αποσαφήνιση)** Ο όρος ειδικές μαθησιακές δυσκολίες αναφέρεται σε μια ανομοιογενή ομάδα διαταραχών, οι οποίες επηρεάζουν τις διαδικασίες μάθησης και εκδηλώνονται με σημαντικές δυσκολίες στην πρόσκτηση και χρήση ικανοτήτων ακρόασης, ομιλίας, ανάγνωσης, γραφής, συλλογισμού ή μαθηματικών ικανοτήτων
- ✓ Περιλαμβάνει δηλαδή τις έννοιες **δυσλεξία, δυσαναγνωσία, δυσγραφία, δυσορθογραφία, δυσαριθμησία**

ΟΙ ΜΑΘΗΤΕΣ ΜΕ ΕΙΔΙΚΕΣ ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΔΥΣΚΟΛΙΕΣ

- Οι προφορικά εξεταζόμενοι μαθητές με ΕΜΔ **δεν έχουν** τις ίδιες δυνατότητες **να επεξεργάζονται** και **να οργανώνουν** τα ερεθίσματα που δέχονται
- Παρουσιάζουν **διαφορές** κατά μήκος σειράς χαρακτηριστικών (από πλευράς **οπτικο -αντιληπτικών, ακουστικο - αντιληπτικών, αντιληπτικο – κινητικών, συμπεριφοράς**) και για αυτό αντιμετωπίζουν δυσκολίες τόσο σε γραπτές όσο και σε προφορικές εξετάσεις

ΟΙ ΜΑΘΗΤΕΣ ΜΕ ΕΜΔ

Αντιμετωπίζουν κυρίως δυσκολίες:

A) Στη διαχείριση του γραπτού λόγου και στην αυθόρμητη παραγωγή γραπτού και ρέοντος λόγου (π.χ. δυσκολίες στην ανάγνωση μεγάλων κειμένων, ασυνέπειες ως προς την ορθή γραφή και τη σύνταξη, αγνόηση των συμβόλων τονισμού και στίξης, κ.λπ)

B) Συχνά συνεμφανίζουν δυσκολίες στην συγκέντρωση και στην επικέντρωση προσοχής και απορροφούνται από τους θορύβους του «φόντου» (συζητήσεις στον διάδρομο, θορυβώδης κινητικότητα κ.λπ)

ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΥΠΟΨΗΦΙΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ ΜΕ ΕΜΔ

- Έχουν το δικαίωμα, κατά το στάδιο της προετοιμασίας του θέματος να χρησιμοποιούν πρόχειρο, όπου θα καταγράψουν τις σκέψεις τους και στη συνέχεια θα αναπτύσσουν προφορικά τις απαντήσεις τους ενώπιον της τριμελούς επιτροπής.
- Στην περίπτωση που ο εξεταζόμενος επιθυμεί να απαντήσει γραπτά σε κάποια ερωτήματα εκφράζει αυτή την επιθυμία του όταν προσέρχεται ενώπιον της επιτροπής. Το δηλώνει εγγράφως στο γραπτό του δοκίμιο ώστε οι σχετικές απαντήσεις να αξιολογηθούν γραπτά και όχι προφορικά. Η γραπτή δήλωση του υποψηφίου υπογράφεται από τους εξεταστές και τον πρόεδρο της επιτροπής.
- Κατά την εξέταση δύνανται οι υποψήφιοι να συμβουλευούνται ιδιαιτέρως τις σημειώσεις στο πρόχειρό τους

ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑ ΕΞΕΤΑΣΤΩΝ 1

- **Έχουν την ευθύνη** της συμπεριφοράς τους από τη στιγμή που ο εξεταζόμενος εισέρχεται στην αίθουσα ώστε να αποδώσει σύμφωνα με τις γνώσεις και τις ικανότητές του
- Φροντίζουν ώστε ο εξεταζόμενος **να είναι σε καλή ψυχολογική κατάσταση**
- Θα πρέπει να προσέχουν ώστε **να μιλούν καθαρά** και με φυσιολογική ταχύτητα, **να αποφεύγουν λέξεις που επιτείνουν το άγχος των υποψηφίων** και **να είναι ενήμεροι για την πολύ ιδιαίτερη επικοινωνιακή ιδιοσυγκρασία** των υποψηφίων.
- Προτείνεται να βοηθούν τους μαθητές/τριες με παραινέσεις ως προς τη συγκέντρωση και ως προς την τήρηση του χρόνου που έχουν στη διάθεσή τους και **να φροντίζουν ώστε να εξασφαλίζουν την αδιατάρακτη ροή** της διαδικασίας

ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑ ΕΞΕΤΑΣΤΩΝ 2

- ✓ Η εξέταση των μαθητών με ΕΜΔ θα πρέπει να διεξάγεται σε κλίμα **ασφάλειας, αποδοχής και σεβασμού της ιδιαιτερότητάς τους.** Υπάρχουν απλοί τρόποι, για να δημιουργηθεί ένα τέτοιο κλίμα: πρωτίστως το χιούμορ, μια φιλική αρχική κουβέντα που θα κάνει τον μαθητή να νιώσει άνετα κ.ά.
- ✓ **Να δίνεται περισσότερος χρόνος** ώστε ο εξεταζόμενος να διαβάσει την ερώτηση και να οργανώνει τις απαντήσεις του
- ✓ Θα ήταν χρήσιμο να τονιστεί η δυνατότητα των **μαθητών να ξεκινήσουν** από όποιο θέμα θέλουν

ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑ ΕΞΕΤΑΣΤΩΝ 3

Επειδή πολλοί μαθητές με ΕΜΔ χαρακτηρίζονται από σημαντικά προβλήματα **διάσπασης προσοχής**, είναι **απαραίτητο να εξασφαλιστεί** ένας χώρος εξέτασης που θα παρέχει όσο το δυνατόν **λιγότερα διασπαστικά ερεθίσματα** (θόρυβοι, πολλά οπτικά ερεθίσματα, άτομα που μπαινοβγαίνουν κ.λπ)

Για παράδειγμα, καλό είναι **να μην υπάρχουν πολλά αντικείμενα** στο τραπέζι όπου εξετάζεται ο μαθητής.

Τα παράθυρα της αίθουσας **πρέπει να βλέπουν** σε χώρο όπου δεν κινούνται άλλα παιδιά και **να επικρατεί ησυχία**

ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑ ΕΞΕΤΑΣΤΩΝ 4

- ✓ Οι εξεταστές πρέπει να έχουν την κατάλληλη οπτική επαφή με τον εξεταζόμενο.
- ✓ Να είναι ευγενικοί, διακριτικοί και όχι επικριτικοί. Να μη συμπεριφέρονται περιφρονητικά ή απαξιωτικά

ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑ ΕΞΕΤΑΣΤΩΝ 5

- Επιπλέον, οι εξεταστές χρειάζεται να είναι σε εγρήγορση για ενδείξεις άγχους, απογοήτευσης, διάσπασης της προσοχής έτσι ώστε να μπορούν να παρεμβαίνουν άμεσα και αποτελεσματικά.
- Αν παρατηρηθεί ότι τα επίπεδα άγχους του μαθητή αυξάνουν σε βαθμό που έχει αρνητικό αντίκτυπο στις απαντήσεις του, θα πρέπει να του προταθεί να κάνει ένα μικρό, υπό εποπτεία διάλειμμα και να δοκιμάσει απλές τεχνικές χαλάρωσης.
- Παράλληλα, θα πρέπει ο εξεταστής να διαβεβαιώσει το μαθητή ότι η διάρκεια του διαλείμματος δε θα αφαιρεθεί από το συνολικό χρόνο της εξέτασης.

ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑ ΕΞΕΤΑΣΤΩΝ 6

Επειδή η αλληλουχία και η συνοχή είναι ένα δύσκολο σημείο για τους μαθητές με ΕΜΔ, ο εξεταστής πρέπει να αφήνει στους μαθητές περιθώριο να συνδέουν τα προηγούμενα με τα επόμενα ώστε να μπορέσουν να εξωτερικεύσουν τις γνώσεις τους.

Κατά την εξέταση ο εξεταστής μπορεί να χρησιμοποιεί συνδέσμους (και, επομένως, έπειτα), ώστε να δίνεται στο μαθητή η αίσθηση ότι ολοκλήρωσε μία ενότητα, προκειμένου να προχωρήσει στην επόμενη.

Παράλληλα, επισημαίνουμε πως η δυσκολία που αντιμετωπίζουν οι μαθητές με ΕΜΔ στην απομνημόνευση ορισμών και χρονολογιών είναι αναμενόμενη

ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑ ΕΞΕΤΑΣΤΩΝ 7

Σημαντικό:

Εφόσον ο εξεταστής διαπιστώνει ότι ο εξεταζόμενος αδυνατεί να αποδώσει το εξεταζόμενο αντικείμενο με συνεχή λόγο, μπορεί να τον εξετάσει με την υποβολή ερωτήσεων, οι οποίες θα τον διευκολύνουν στην διατύπωση των γνώσεων, αλλά δεν θα πρέπει να είναι τέτοιας μορφής που θα υποδεικνύουν την απάντηση

ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑ ΕΞΕΤΑΣΤΩΝ 8

Στην περίπτωση των υποψηφίων με ΕΜΔ του τύπου δυσλεξία ή δυσορθογραφία και εκτός από την περίπτωση των ασκήσεων γραμματικής, δεν λαμβάνονται υπόψη τα ορθογραφικά λάθη

ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑ ΕΞΕΤΑΣΤΩΝ 9

Στο τέλος της εξέτασης, η επιτροπή δύναται να υπενθυμίσει τυχόν αναπάντητα ερωτήματα, έτσι ώστε να βεβαιώσει ο εξεταζόμενος ότι ολοκλήρωσε όλες τις απαντήσεις

ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑ ΕΞΕΤΑΣΤΩΝ (ΚΑΤΑ ΤΙΣ ΘΕΤΙΚΕΣ ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ 1)

Κατά την αξιολόγηση – βαθμολόγηση των μαθημάτων των θετικών επιστημών καταβάλλεται προσπάθεια να **αξιολογηθούν οι γνώσεις, η ανάπτυξη σκεπτικού και στρατηγικής επίλυσης των προβλημάτων πέραν των υπολογιστικών και διαχειριστικών δυσκολιών** (π.χ. αναριθμητισμό) που άλλωστε συνιστούν μέρος των δυσκολιών των μαθητών με Ε.Μ.Δ.

Οι μαθητές/τριες που αντιμετωπίζουν Ε.Μ.Δ. του τύπου δυσαριθμησία, **αστοχούν πολλές φορές στη χρήση των συμβόλων και των προσήμων**

ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑ ΕΞΕΤΑΣΤΩΝ (ΚΑΤΆ ΤΙΣ ΘΕΤΙΚΕΣ ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ 2)

Μπορεί να υποδειχθεί με μια γενική παραίνεση να προσέξουν τα σύμβολα και τα πρόσημα. Αν στην απάντηση κάποιου θέματος απαιτείται γραφική παράσταση και ο υποψήφιος αδυνατεί να γράψει, ο εξεταστής μπορεί να σχεδιάσει τη γραφική παράσταση καθ' υπόδειξη του εξεταζόμενου.

Αν κατά τη διάρκεια της προετοιμασίας των θεμάτων ή κατά τη διάρκεια της εξέτασης ο εξεταζόμενος ζητήσει την ανάγνωση κάποιου θέματος, τότε ο επιτηρητής ή ο εξεταστής αντίστοιχα μπορεί να επαναλάβει άλλη μία φορά την ανάγνωση

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΙΚΑ

Επισημαίνεται, για ακόμη μια φορά, πως η προφορική αξιολόγηση-βαθμολόγηση δεν συνιστά σε καμία περίπτωση επιεική αξιολόγηση ή άλλης μορφής ιδιαίτερη μεταχείριση, αλλά σκοπεύει μόνο στην παροχή της δυνατότητας σε αυτούς τους υποψήφιους να εξωτερικεύσουν τις γνώσεις, τις οποίες λόγω των ιδιαιτεροτήτων τους αδυνατούν να τις εξωτερικεύσουν με τον γραπτό λόγο

Σας ευχαριστώ

ΣΥΖΗΤΗΣΗ - ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ